

Onderwerp

Aantal dagen kermis Oss

Datum	Naam en telefoon
26 mrt. '25	M. Renders 14 0412
Afdeling	Portefeuillehouder
IBOR	D. Warris

Wat adviseer je te besluiten?

1. De duur van de kermis in het centrum van Oss te behouden op 7 dagen, tenminste voor de kermissen t/m 2030
2. Dit besluit openbaar te maken nadat de betrokkenen hierover zijn geïnformeerd
3. Met bijgevoegde raadsinformatiebrief de raad te informeren.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

In januari 2024 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde evenementenbeleid vastgesteld. Middels amendement heeft de raad daarin opgenomen dat 'onderzocht gaat worden of het vanaf 2026 mogelijk is om de kermis van zaterdag tot en met zondag (9 dagen) of van zaterdag tot en met zaterdag (8 dagen) plaats te laten vinden.' Dit onderzoek is gereed en leggen wij hierbij aan u voor.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Aan de raadsopdracht zoals verwoord in het evenementenbeleid dat een onderzoek wordt uitgevoerd naar mogelijke verlenging van het aantal kermisdagen.

Het organiseren van evenementen in het centrum, zoals de kermis, draagt bij aan de in het coalitieakkoord opgenomen ambitie "een stadshart met een bruisend en divers karakter".

Welk resultaat willen we bereiken?

De ambitie is om de kermis in het centrum van Oss weer toonaangevend en toekomstbestendig te maken met een bovenregionale bekendheid. Het resultaat van dit advies is dat het duidelijkheid geeft omtrent de randvoorwaarden om deze visie te realiseren.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Het verlengen van de kermisduur in de huidige periode (of in combinatie met het verplaatsen van de kermis naar een andere periode) leidt niet automatisch tot kwaliteitsverbetering en wordt daarom niet noodzakelijk geacht om invulling te geven aan de kermisambitie

De mogelijke voordelen van verlenging of verlenging + verplaatsing wegen ons inziens niet op tegen de risico's en mogelijke nadelen. Dit is mede gebaseerd op het standpunt van het onderzoeksbureau. Samenvattend kunnen we stellen dat er kans is dat de kwaliteit op korte termijn afneemt terwijl de kosten toenemen, zonder garanties dat de kwaliteit op langere termijn herstelt. Oftewel verlenging (al dan niet in combinatie met verplaatsing van de periode) van de kermis leidt niet automatisch tot een kwaliteitsverbetering.

Dit blijkt met name uit gesprekken met de kermisexploitanten. Het grootste deel van de kermisexploitanten geeft aan (in het kader van dit onderzoek in 2024 en in de enquête van 2023) geen voorstander te zijn van verlenging.

Dit heeft te maken met een aantal, deels met elkaar samenhangende redenen:

Een nieuwe duur en/of verplaatsing van de kermisperiode brengt onzekerheid met zich mee voor de kermisexploitant. Zo is niet op voorhand zeker dat meer dagen leidt tot meer bestedingen.

De kermis gaat bovendien samenvallen met andere kermissen waardoor exploitanten andere keuzes moeten gaan maken. Een deel van de exploitanten zal niet meer automatisch voor Oss kiezen.

Indien verlengen gecombineerd wordt met ook het verplaatsen van de kermisperiode is de concurrentie met andere kermissen wel beperkter. Echter ook dan is er onzekerheid over de bezoekersaantallen, de inkomsten en de komst van grotere attracties wat ervoor zorgt dat kwaliteitsverbetering onzeker is.

1.2. Uit eerdere onderzoeken blijkt een beperkt draagvlak bij de omgeving

Behalve het vraagstuk kwaliteitsverbetering in relatie tot het draagvlak bij de exploitanten, speelt ook het beperkte draagvlak in de omgeving mee. Eerdere onderzoeken geven aan dat er gemengde reacties zijn onder buurtbewoners en centrumondernemers. Bijna de helft van de ondernemers en ruim een kwart van de buurtbewoners vindt verlenging een slecht idee. Ruim een derde van beide groepen vindt het goed zoals het nu is. Zo'n 11% van de ondernemers en 28% van de buurtbewoners vindt verlenging een goed idee. De bezwaren richten zich vooral op verminderde bereikbaarheid en parkeergelegenheid en voor bewoners ook leefbaarheid (bv geluid).

Met name voor geluid moet onderzocht worden of de verlenging van het aantal dagen nog acceptabel is. Dit zou namelijk een extra belasting worden bovenop de geplande uitbreiding qua openingsuren. Daarmee is op voorhand niet te met zekerheid te zeggen dat er voldoende juridische motivatie is om de locatieprofielen hiervoor weer aan te passen.

1.3. We zetten in op andere randvoorwaarden om invulling te geven aan de ambitie.

Vanzelfsprekend onderschrijven we onverminderd de ambitie zoals verwoord in het vastgestelde evenementenbeleid. Het evenementenbeleid geeft een aantal randvoorwaarden om de kermisambitie te realiseren. Binnen de huidige financiële mogelijkheden zetten wij in op:

- Vanaf 2025 het verruimen van de eindtijd van de kermis en de kermisfeesten van 23:00 naar 0:00 uur (op donderdag en zondag t/m woensdag)
- Marketing & promotie & aankleding
- Blijven stimuleren en faciliteren van kermisfeesten
- Meer inzet op aantrekken van grote attracties, door bezoek aan andere kermissen en de samenwerking te zoeken met andere kermissen (in het bijzonder Tilburg en Eindhoven) en actief benaderen van bepaalde exploitanten met een unieke / publieksaantrekkende attractie
- Voor de toekomst verdere intensievere samenwerking met Osse ondernemers.

- Voorbereidingen treffen om het kermisterrein qua volume uit te breiden. De wens is om vanaf 2026 een groter deel van de Oostwal als kermisterrein in te richten. Hiervoor is het nodig dat een nieuw locatieprofiel wordt opgesteld waarvoor de benodigde onderzoeken uitgevoerd moeten worden.

M.b.t. dit laatste punt geldt dat momenteel geen zekerheid is of we de feitelijke realisatie van kermisterrein-uitbreiding binnen het huidige budget kunnen realiseren. In 2024 hebben we in beeld gebracht voor welke ambities extra budget nodig is. De volume-uitbreiding is er daar één van. Dit geldt ook voor een verdere extra inzet op het gebied van marketing & promotie. Het voorstel voor extra budget voor dergelijke ambities is toen afgewezen. Desondanks blijven we naar mogelijkheden zoeken om binnen huidig budget meer te doen. Als we concreter beeld hebben van de mogelijke volume-uitbreiding dan kunnen we bepalen of een extra budgetaanvraag nodig is.

Sowieso hebben we sinds de coronatijd ieder jaar ingezet op verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering. Denk bijvoorbeeld aan de uitbreiding op het parkeerterrein Oostwal, de terugkeer van de kermisfeesten in 2024, de extra promotie op sociale media, het inzetten van cameratoezicht en structureel borgen van externe beveiligingsinzet. Met bovenstaande stappen kunnen wij deze stijgende lijn op een stabiele manier voortzetten.

1.4. Extra investering vanuit de gemeente is (in ieder geval tijdelijk) noodzakelijk

Bij verlenging van het aantal dagen stijgen de gemeentelijke kosten vanwege langere inzet op bijvoorbeeld beveiliging, verkeersmaatregelen en promotie en communicatie. Daartegenover staat een verwachting dat de inkomsten de eerste paar jaar niet stijgen. Dit vanwege de genoemde onzekerheden die niet zullen leiden tot hogere pachtinkomsten. Per saldo betekent dit voorzichtig geschat een (tijdelijke) stijging van de gemeentelijke bijdrage van ongeveer 130.000 naar ongeveer 204.000. Dit zonder zekerheid dat na een paar jaar de kwaliteitsverbetering dusdanig is dat de pachtgelden wel zorgen voor extra inkomsten.

Gezien de argumenten onder 1.1. en 1.2. kunnen we ons afvragen of deze investering de moeite waard is.

1.5. Het vastleggen van uw besluit voor een aantal jaar geeft duidelijkheid

Het is aan te bevelen om een besluit over de kermisduur voor een aantal jaren vast te leggen. Dit geldt niet alleen voor de situatie als u zou kiezen voor verlenging en/of verplaatsing, maar ook als u ervoor kiest om dit ongewijzigd te laten. Dit geeft duidelijkheid en rust bij zowel de kermiswereld als ook betrokkenen in het centrum als ook bij de organisator intern. Het geeft de tijd om met de genoemde punten verder te bouwen aan de ambities van de kermis in het centrum van Oss. Uit het onderzoek blijkt verder duidelijk dat er sprake is van 'onderzoek moeheid'. Dit is gezien eerdere onderzoeken en enquêtes een begrijpelijke houding.

Ons inziens is 5 jaar een redelijke termijn om enerzijds deze duidelijkheid te verschaffen en anderzijds ruimte te geven om in de toekomst eventueel opnieuw de situatie te beoordelen.

2.1 We willen eerst de in het onderzoek bevraagde partijen informeren

Dit betreft de twee kermisbonden en een aantal individuele kermisexploitanten.

3.1 De kermis en kermisduur is een belangrijk onderwerp voor de gemeenteraad en het onderzoek is een gevolg van een amendement.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1. Het rapport geeft ook inzicht in mogelijke voordelen van verlengen. Dit al dan niet in combinatie met het verplaatsen naar een andere periode.

Mogelijke voordelen zijn, zoals ook deels uit eerdere onderzoeken bleek, o.a.:

- Risicospreiding in relatie tot de weersomstandigheden
- Bezoekers hebben meer tijd om de kermis (vaker) te bezoeken
- Meer levendigheid in het centrum, positieve bijdrage aan imago
- Aantrekkelijker voor grote attracties die een langere op- en afbouwtijd en grotere investering vergen, vanwege meer terugverdientijd

Wanneer er wordt gekozen voor het verlengen van de kermisduur (van zeven naar negen of tien dagen), concludeert het onderzoeksbureau dat het wenselijk is om voor twee weekenden te kiezen én om de kermis te verplaatsen naar een andere periode in het jaar. Het meest kansrijke moment zou dan waarschijnlijk de tweede helft van juni zijn. Dat heeft te maken met de volle kermiskalender in de huidige periode. Dit betekent ook extra inzet van de gemeente in een vroeg stadium om deze wijziging goed te begeleiden. Denk bijvoorbeeld aan vroegtijdige actieve informatievoorziening en benadering. Maar ook het inzetten van meerjarige contracten waarmee een deel van de kermisinvoering (en -exploitanten) meerjarig vastgelegd wordt. Ook geven de kermisbonden aan dat wanneer er wordt gekozen voor een verlenging van de duur of het verplaatsen van het moment, dit niet voor één jaar als probeersel moet worden uitgevoerd, maar bijvoorbeeld voor minimaal 3 jaar. Dit geeft de stakeholders de tijd om te wennen aan de nieuwe situatie, waarna de inkomsten ook zullen stabiliseren.

Echter: zoals het onderzoeksbureau ook aangeeft, zijn er veel factoren die invloed hebben op het wel of niet slagen van het verplaatsen en/of verlengen van de kermis. Deze factoren zijn niet allemaal meetbaar en niet allemaal op voorhand in kaart te brengen. Het is een (bestuurlijke) afweging of de potentiële voordelen opwegen tegen de potentiële nadelen/risico's. Gezien de zaken ten aanzien van kwaliteit/aantrekkelijkheid en draagvlak/juridische onderbouwing zoals vermeld bij de argumenten zien wij onvoldoende noodzaak om extra middelen te vragen voor verlenging van het aantal dagen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Voor de kermis is structureel budget beschikbaar, uitgaande van een duur van 7 dagen. Voor uitvoering van dit besluit zijn geen extra financiële middelen nodig.

Het huidige budget wordt zo maximaal mogelijk ingezet om de ambities te verwezenlijken. Omdat er in 2024 niet gekozen is om het voorstel voor extra budget te honoreren, kunnen we waarschijnlijk

niet aan alle gewenste voorwaarden uit het evenementenbeleid voldoen (zoals aangegeven bij argument 1.3. gaat het met name om de volume-uitbreiding en extra marketing & promotie).

b. Informatiebeveiliging en Privacy

Niet van toepassing.

c. Communicatie

Betrokkenen bij het onderzoek krijgen bericht. De raad wordt actief geïnformeerd.

d. Uitvoering

De kermis wordt zoals andere jaren georganiseerd door de gemeente Oss, afdeling IBOR. Hierbij zetten we op een aantal onderdelen (zoals de beveiliging) externe expertise in. Afdeling VTH is verantwoordelijk voor (het proces van) vergunningverlening waaronder de benodigde juridische grondslag voor vergunningverlening. De organisator wordt behandeld als een externe evenementenorganisator zodat binnen de gemeentelijke organisatie sprake is van pettenscheiding.

e. Overlegd met

IBOR – R. Seebregts, W. Van den Broek, L. Visschers

VTH – P. Kersten, A. Zwaans, G. Pot

RO – L. Dicou

OOV – D. Stokebrand

Bijlagen

Rapport "De kermis in Oss – Onderzoek naar verlenging". Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, jan. 2025

Samenvatting

Het college wordt voorgesteld om de duur van de kermis in het centrum van Oss op 7 dagen te houden, tenminste voor de kermissen t/m 2030. Dit is een vervolg op het onderzoek naar verlenging (van het aantal dagen) van de kermis. Dit onderzoek brengt de mogelijke voordelen en nadelen/risico's van verlenging of verlenging + verplaatsing in beeld. Het college vindt twee argumenten belangrijk bij de keuze. Namelijk ten eerste dat verlenging (al dan niet in combinatie met verplaatsing van de periode) van de kermis niet automatisch leidt tot een kwaliteitsverbetering. En ten tweede het beperkte draagvlak in combinatie met het risico m.b.t. de juridische onderbouwing. Deze zaken maken dat het college onvoldoende noodzaak ziet om extra middelen te vragen voor verlenging van het aantal dagen. Vanzelfsprekend onderschrijft het college onverminderd de ambitie voor de kermis zoals verwoord in het vastgestelde evenementenbeleid. Binnen de huidige financiële mogelijkheden zet de gemeente zich in voor verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering van de kermis in Oss. Het college informeert de gemeenteraad met een informatiebrief over het onderzoek en het besluit.